

Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	магістр	Форма навчання	Денна	Навчальний рік/семестр	2-й рік навчання, 3 семестр
----------------------	---------	----------------	-------	------------------------	-----------------------------

СИЛАБУС

Назва навчальної дисципліни	Стилістика та редагування наукових текстів
Кафедра	Філології (українське відділення)
Освітня програма	Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів другого магістерського рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія (Українська мова та література)»
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова Кількість кредитів: 4 Лекції: 20 Семінарські/практичні заняття: 16 Лабораторні заняття: - Самостійна робота: 84
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Лариса Кравець, доктор філологічних наук, професор, kravets.larysa@kmf.org.ua
Пререквізити навчальної дисципліни	Сучасна українська літературна мова (фонологія, лексикологія, фразеологія, дериватологія, морфологія, синтаксис), Стилістика сучасної української мови, Текстознавство, Основи літературного редагування, Комунікативна логіка
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	Академічна комунікація передбачає створення досконалих наукових текстів, тому важливо володіти вміннями й навичками написання та редагування такого роду текстів. Підготовка наукового тексту потребує ґрунтовної обізнаності з науковими проблемами і темами, володіння метамовою галузі, знання наукової термінології, дотримання норм літературної мови і наукового стилю тощо. Основним призначенням наукових текстів є повідомлення про результати дослідження, формулювання ідей, доведення теорій, обґрунтування гіпотез, класифікацій, опис ознак, роз'яснення явищ, пояснення причинно-наслідкових відношень. Наукові тексти мають різну жанрову належність, що враховують при їх створенні.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «*Стилістика та редагування наукових текстів*» є загальні правила і прийоми побудови наукового тексту, принципи редагування наукових текстів.

Мета викладання дисципліни «Стилістика та редагування наукових текстів» полягає у формуванні системи знань про сучасний науковий текст; виробленні умінь і навичок роботи з ним.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **загальних компетентностей**:

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 5. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 12. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **фахових компетентностей**:

ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.

ФК 2. Здатність осмислювати мистецтво слова як систему систем, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

ФК 5. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 6. Здатність чітко й виразно висловлювати думку, використовувати знання законів техніки мовлення: правильна постановка дихання, розвиток голосу, чітка та зрозуміла дикція, нормативна орфоепія.

ФК 7. Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами мови та здатність спрямовувати їх для досягнення запланованого прагматичного результату.

ФК 10. Здатність володіти термінологічними, лексичними, синтаксичними та морфологічними нормами української мови та уміння її застосовувати.

ФК 12. Здатність використовувати у професійній діяльності знання з педагогіки, педагогічного процесу та дидактики як теорії освіти і навчання.

ФК 14. Здатність формувати та досліджувати інформаційні потоки в сучасному мовному і соціально-культурному просторі.

Очікувані програмні результати навчання після закінчення курсу «Стилістика та редагування наукових текстів»

- ПРН 1.** Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
- ПРН 2.** Упевнено володіти державною мовою для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною мовою.
- ПРН 3.** Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.
- ПРН 4.** Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
- ПРН 5.** Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.
- ПРН 6.** Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
- ПРН 7.** Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрямки і школи в лінгвістиці.
- ПРН 9.** Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.
- ПРН 11.** Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
- ПРН 12.** Дотримуватися правил академічної доброчесності.
- ПРН 13.** Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну точку зору на них як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.
- ПРН 15.** Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.
- ПРН 16.** Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.
- ПРН 17.** Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

Знання з предметної галузі включають:

- ознайомлення з історією наукового стилю української мови;
- засвоєння основних ознак наукового стилю;
- вивчення специфіки жанрових різновидів наукового стилю;
- засвоєння основних принципів добору і систематизації матеріалу;
- ознайомлення із сучасними вимогами до підготовки наукових статей;
- засвоєння правил оформлення цитат і покликань на джерела;
- ознайомлення зі стилями оформлення літератури;
- опанування методів викладу й аргументації;
- вироблення навичок конструювання наукового тексту відповідно до теми, мети, завдань комунікації;
- актуалізацію інформації щодо інтерпретації наукового тексту (змістове наповнення, інтертекстуальні зв'язки, композиція та тощо), психологічних, логічних та мовностилістичних засад його редагування;
- засвоєння основних принципів і прийомів роботи з науковим текстом.

Когнітивні компетентності включають:

- осмислення наукових текстів за фаховою темою;
- аналізувати, порівнювати, робити висновки, дискутувати;
- описувати результати власних досліджень;
- удосконалювати вміння самостійного продукування зв'язного фахового мовлення;
- виявляти в тексті невідповідність чинним нормам та усувати її;
- здатність генерувати наукові ідеї, моделювати структуру наукового дослідження та його текстове представлення.

До практичних умінь та навичок входять:

- формулювати тему, ідею, мету наукового тексту;
- вибудовувати концепцію викладу;
- збирати, систематизувати і критично осмислювати теоретичний матеріал як основу наукового викладу;
- збирати і впорядковувати ілюстративний матеріал;
- словесно оформлювати думку;
- висувати тезу й наводити аргументи;
- оформляти цитати і покликання на джерела;
- структурувати текст;
- робити релевантні висновки.

Тематика дисципліни

Тема 1. Науковий текст як об'єкт вивчення.

Тема 2. Становлення і розвиток наукового стилю української мови.

Тема 3. Основні ознаки тексту наукового стилю.

Тема 4. Стельові норми наукового викладу.

Тема 5. Жанрово-стельова диференція текстів наукового стилю.

Тема 6. Наукова стаття як один із основних видів наукового тексту.

	<p>Тема 7. Сучасні вимоги до оформлення наукової статті. Тема 8. Основні способи викладу матеріалу в науковій статті. Тема 9. Правила цитування й покликання на джерела. Тема 10. Сучасні стилі оформлення літератури.</p>
<p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>З метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи оцінювання знань студентів здійснюється за 100 – бальною системою.</p> <p>Форми контролю знань студентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поточний; - модульний; - підсумковий (залік). <p>100 – бальна шкала – переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ECTS – A, B, C, D, E, FX, F).</p> <p>Поточний контроль знань студентів протягом одного семестру передбачає оцінку за роботу на практичних заняттях.</p>
<p>Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>Під час навчання передбачено проведення лекцій, практичних занять, консультацій, бесід з використанням презентацій.</p> <p>Політика щодо відвідування: відвідування занять обов’язкове.</p> <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: усі письмові роботи мають бути здані вчасно. Роботи здані невчасно і без поважних причин оцінюються нижчим балом (80% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: плагіат (зокрема, копіювання робіт з інтернету), різні види списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені. Мобільні пристрої на занятті можна використовувати лише під час он-лайн тестування та виконання практичних завдань.</p>
<p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p>Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу</p> <p>Основні інформаційні джерела</p> <p>Колоїз Ж. В. Основи академічного письма : практикум. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2019. 178 с.</p> <p>Левченко О. П. Науковий стиль: культура мовлення: Навч. посіб. Львів: В-во Львівської політехніки, 2012. 204 с.</p> <p>Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови: Навч. посіб. К.: ВЦ «Академія», 2007. 360 с.</p> <p>Селігей П. О. Світло і тіні наукового стилю. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2016. 627 с.</p> <p>Семенов О. М. Культура наукової української мови: Навч. посіб. К.: ВЦ «Академія», 2010. 213 с.</p> <p>Допоміжні інформаційні джерела</p>

Німчук В. В. Мовознавство на Україні в XIV-XVII ст. – К.: Наукова думка, 1985. – 224 с.;

Панько Т.І., Кочан І.М., Мацюк Г.П. Українське термінознавство: Підручник. – Львів: Світ, 1994. – 216 с.;

Передрієнко В. А. Сильові різновиди староукраїнської мови / Енциклопедія «Українська мова». – К.: Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2000. – С.604 – 605;

Паславський І. В. Наукові знання / Історія української культури: у 5-ти томах. Т. 2. Українська культура XIII – першої половини XVII століття / Ред. В. А. Смолій. К. : Наук. думка, 2001.

Портал української мови. Стилїстика – [http:// pravila-uk-mova.at.ua/index/stilistika/0-27](http://pravila-uk-mova.at.ua/index/stilistika/0-27)

Українська лінгвостилїстика XX – початку XXI ст.: система понять і бібліографічні джерела / За ред. С. Я. Єрмоленко. К.: Грамота, 2007. 368 с.

Інформаційні ресурси

Кравець Л. В. Мацько Л. І. Науковий стиль // Енциклопедія сучасної України – http://esu.com.ua/search_articles.php?id=70651

Barbara J. Hoogenboom & Robert C. Manske (October 2012). How to write a scientific article. *International journal of sports physical therapy* 7 (5): 512–517. PMID 2309178

Gerald Graff, Cathy Birkenstein, «THEY SAY I SAY” The Moves That Matter in Academic Writing. W.W. Norton & Company, Inc., 2010 - <https://writingfacultyresources.redbrickroad.net/wp-content/uploads/2020/08/They-Say-I-Say-The-Moves-That-Matter-in-Academic-Writing-4th-Edition.c2.pdf>